گالری

حاجی‌فیروزها منتظر نوروز

عکس از: gettyimages.com

اطلاعات عمومی

رفقا سلام!
جوانه‌ای‌های عزیز! رفقای گل! صدای ما رو از آخرین شماره جوانه سال ۱۴۰۳ می‌شنوین! بله دفتر این سال برای جوانه بسته شد و ما تا ۱۴۰۴ منتظرتون می‌مونیم! تعطیلات بهتون خوش بگذره.

شماره پیامک ۲۰۰۰۹۹۹
شماره تلگرام ۰۹۳۰۵۴۳۹۴۵۷۶
تلفن تحریریه ۰۵۱۳۷۶۳۴۰۰۰

حیوانات چطور وارد تقویم شدند؟!

خرگوش، ببر، خروس و حتی مار! شاید تو هم هر سال چشمت به شمع یا المان‌های یک حیوان کنار بقیه چیزمیزهایی که برای سفره هفت‌سین می‌فروشند، افتاده باشد. مثلا می‌گویند سال ۱۴۰۴ سال مار است! به‌بقیه سال‌ها هم که نگاه کنی می‌بینی هر سال به اسم یک حیوان است و این هی تکرار می‌شود. می‌دانی قضیه ورود حیوانات به تقویم چیست؟ بیا تا با هم به دنبال جواب سوال برویم.

● تقویمی که مغول‌ها با خود آوردند

با این که سال‌هاست از تقویم ۱۲ حیوان کنار تقویم خودمان استفاده می‌کنیم این تقویم ریشه ایرانی ندارد. تقویم ۱۲ حیوانی از موش شروع می‌شود و یک دوره ۱۲ ساله را تشکیل می‌دهد. قدیمی‌ترین اسنادی هم که درباره این تقویم نوشته است کتاب قانون مسعودی است که دانشمند ایرانی ابوریحان بیرونی آن را نوشته. ابوریحان، در کتابش این تقویم را ترکی می‌داند. بعضی منابع دیگر هم این تقویم را کار ترک‌ها و مغول‌ها می‌دانند. البته مردم ترکیه خودشان از تقویم دیگری استفاده می‌کنند! اما پای این تقویم چطور به کشور ما باز شده است؟ خیلی‌ها می‌گویند سروکله این تقویم از زمان حمله مغول به ایران و تشکیل سلسله‌های ایلخانی پیدا شد. چون قبل از آن مردم از صورت‌های فلکی در آسمان برای تقویم استفاده می‌کردند.

● سال گاو با خودش برکت می‌آورد؟

یواش‌یواش که تقویم ۱۲ حیوانی در کشور دست‌به‌دست شد خرده‌فرهنگ‌هایی هم در باور مردم به‌وجود آمد که البته حقیقت ندارند. مثلا یکی از سوال‌های پرتکرار بین مردم در روزهای آخر سال این است که «سال بعدی سال چه حیوانی است؟» یا اگر سال بعدی سال نهنگ باشد می‌گویند عجیب سال پربرکتی قرار است داشته باشیم. سال گربه را سال حیله و فریب می‌دانند یا مثلا می‌گویند سال موش با خودش قحطی می‌آورد! وقتی سال گاو وارد می‌شود، می‌گویند با خودش فراوانی می‌آورده و خیلی داستان‌های دیگر. طبق این تقویم سال ۱۴۰۴ سال مار است و می‌گویند این سال برای مردم قدرت و هوش و تغییر است.

● حیوان سالت را بگو طالعت را بگویم!

تقویمی که از آن گفتیم از سال موش شروع می‌شود و همین‌طور با سال گاو، پلنگ (یا ببر)، خرگوش (یا گربه)، نهنگ (یا اژدها)، مار، اسب، گوسفند (یا بز)، میمون، خروس، سگ و خوک (یا اژدها) به پایان می‌رسد. ترکمن‌ها داستانی دارند که در آن توضیح می‌دهد چرا موش شروع کننده این دوره ۱۲ ساله است. می‌گویند: «روزی تمام حیوانات به پیشواز سال جدید می‌روند. شتر که به قد و بالای خود مغرور شده بود گفت: «حتما پیش از همه سال جدید را خواهم دید.» اما موش کوچک با زرنگی تمام روی سر شتر جهید و پیش از همه، سال جدید را می‌بیند. شتر که مات و مبهوت مانده بود، از تمامی ۱۲ حیوان دوره که موفق به مشاهده سال جدید شده بودند، عقب می‌ماند و بدین ترتیب غرور شتر باعث می‌شود که جایی بین حیوانات نداشته باشد. این‌طور می‌شود که موش شروع‌کننده این دوره می‌شود.» یکی از چیزهای دیگری که درباره این سال‌ها می‌گویند این است که هر فردی در آن سال به دنیا می‌آید تحت تاثیر ویژگی‌های همان سال است و برای آن کلی داستان ساخته‌اند. مثلا می‌گویند هر کسی در سال مار به دنیا بیاید بسیار باهوش و زیرک است. حس طالع‌بینی‌هایی بر اساس آن ساخته‌اند اما بهتر است هیچ‌وقت به آن‌ها دل خوش نکنید، چون ممکن است شما را از واقعیت و چیزی که هستید دور کنند و سرتان کلاه برود!

کلاس زبان

اصطلاح

Fasting
روزه‌داری، روزه

مثال:
During Ramadan ,many Muslims practice fasting from dawn until sunset.

ترجمه: در طول ماه رمضان، بسیاری از مسلمانان از سپیده‌دم تا غروب روزه می‌گیرند.

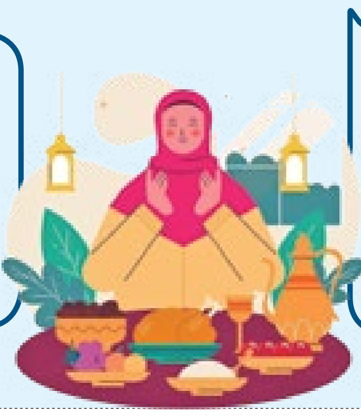

Breaking the fast
باز کردن روزه

مثال:
After a long day of fasting, we gathered to break the fast with a delicious meal.

ترجمه: پلیس در حال بررسی علت تصادف است.

✓ **دوستان خوب جوانه! شما هم می‌توانید آثارتان را از طریق شماره‌های بالای صفحه برایمان بفرستید تا با اسم و عکس خودتان در ستون‌های «آثار شما» و «پیشنهاد» چاپ کنیم.**

نوجوان موفق

پدیده‌های نوجوانِ ۱۴۰۳

با مرور سالی که در حال پایان است چهره‌های نوجوان امسال را در ایران و دیگر کشورهای جهان معرفی کرده‌ایم

اکرم انتصاری | روزنامه‌نگار

امسال نوجوان‌هایی در گوشه‌گوشه جهان با تلاش، خودشان را نشان دادند و یک جورهایی می‌شود آن‌ها را نوجوان‌های موفق سال دانست. چهره‌هایی که با تلاش در بزرگ‌سالی به چهره‌های شناخته‌شده و موفق‌تری تبدیل خواهند شد. هنوز چند روزی از سال ۱۴۰۳ باقی مانده و ممکن است در همین روزهای باقی‌مانده چهره‌های نوجوان دیگری به نوجوان‌های موفق این سال اضافه شوند. بعضی از چهره‌ها را به‌عنوان پدیده‌های نوجوان سالی که گذشت، مرور می‌کنیم.

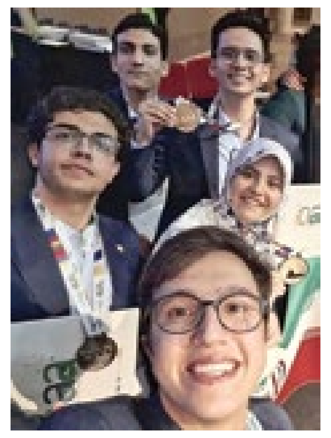

۵ مدال طلایی از دل نجوم

این قاب را حتما یادتان هست. نوجوانان عضو تیم نجوم و اخترفیزیک در مسابقات المپیاد جهانی خوش درخشیدند و با مدال طلا به خانه برگشتند. «حنانه خرم‌دشتی»، «آروین رسول‌زاده»، «محمدمهدی کشاورزی»، «آریا فاتح کرداری» و «علی نادری لردجانی»، نمایندگان ایران در هفدهمین دوره المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک، هریک موفق به کسب مدال طلا شدند تا ایران با این نتیجه درخشان در جایگاه اول بایستد. این مسابقات از ۲۷ مرداد تا ۶ شهریور در برزیل برگزار شد.

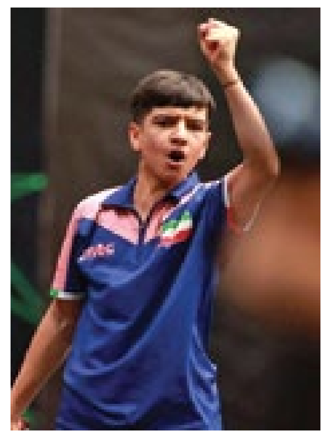

رکوردشکنی و لژیونری

مهرماه امسال بود که بنیامین فرجی نوجوان ۱۴ ساله پینگ‌پنگ ایران در نخستین بازی ایران مقابل چین با حساب ۳ بر ۲ وانگ چوکین نفر اول رنکینگ دنیا را شکست داد. وانگ چوکین دارنده مدال طلای میکس دوبل المپیک ۲۰۲۴ پاریس و دارنده مدال طلای تیمی المپیک ۲۰۲۴ پاریس بود و رتبه یک رنکینگ برترین پینگ‌پنگ‌بازان دنیا را در اختیار داشت و فرجی با ۱۴ سال سن یک شگفتی بزرگ را با شکست او رقم زد. او بعد از این اتفاق، به‌عنوان لژیونر در تیم مونشن گلادباخ آلمان بازی می‌کند.

پاک‌سازی ۳۰۰ نفره

این قاب که آن را از روی یک ویدئوی پربازدید برداشتیم یکی از قاب‌های به‌یادماندنی از نوجوانان ایران است. اسم و رسم هیچ کدام از این دانش‌آموزان را نمی‌دانیم و مدالی هم نگرفته‌اند اما کاری کرده‌اند کارستان. ۳۰۰ نفری در آستانه عید نوروز با هدف حفظ میراث فرهنگی، به تخت جمشید رفتند تا محوطه تاریخی این اثر باستانی بزرگ را پاک‌سازی کنند. کار آن‌ها در فضای مجازی بازتاب زیادی داشت و خیلی‌ها به آن‌ها آفرین گفتند. ما هم از آن‌ها به خاطر احترام به آثار باستانی و طبیعت تشکر می‌کنیم.

> [•••]
> **هنوز چند روزی از سال ۱۴۰۳ باقی مانده و ممکن است در همین روزهای باقی‌مانده چهره‌های نوجوان دیگری به نوجوان‌های موفق این سال اضافه شوند. بعضی از چهره‌ها را به عنوان پدیده‌های نوجوان سالی که گذشت، مرور می‌کنیم.**

فتح همه قله‌های ۸ هزار متری

«نیما رینجی شرپا» یک نوجوان نپالی است که اکتبر ۲۰۲۴ (مهر ماه ۱۴۰۳) موفق شد رکورد جوان‌ترین فرد صعود کننده به هر ۱۴ قله مرتفع بالای ۸ هزار متر جهان را به دست بیاورد. او در ۱۸ سالگی با صعود به قله شیشاپانگما در تبت این رکورد را به دست آورد. این نوجوان صعود به قله‌های بالای ۸ هزار متر را از ۱۶ سالگی شروع کرد و موفق شد ظرف ۷۴۰ روز به تمامی این قله‌ها صعود کند. از این ۱۴ قله که همگی در رشته کوه‌های هیمالیا و قره‌قوم واقع شده‌اند، هشت قله در نپال و نواحی مرزی این کشور با چین، یک قله در تبت و پنج قله در پاکستان قرار دارد.

محاسبات ذهنی در سه سوت

آریان شوکلا، نوجوان ۱۴ ساله هندی، محاسبات ریاضی را با چنان سرعتی در ذهن خود انجام می‌دهد که به او لقب «ماشین حساب انسانی» داده‌اند. شوکلا امسال در رویدادی که گینس برگزار کرد، ۶ رکورد جهانی ریاضی ذهنی را در یک روز شکست. او حدوداً یک سال قبل رکورد سریع‌ترین زمان برای جمع بستن ذهنی ۵۰ عدد پنج‌رقمی را در برنامه‌ای تلویزیونی به نام خود ثبت کرد. او این کار را فقط در ۲۵/۱۹ ثانیه انجام داد، در هر ۰/۵ ثانیه ۲ عدد پنج‌رقمی را جمع می‌بست.

بدانیم

چطور در مهمانی خوشحال باشم؟

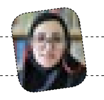

فائزه مهاجر | مترجم

رفتن به یک مهمانی همیشه به معنای داشتن یک روز یا شب فوق‌العاده نیست، به‌خصوص اگر جایی بروی که خیلی از افراد را نمی‌شناسی یا برنامه‌ها کسل‌کننده به نظر می‌رسند و تو هم مجبوری شرکت‌کننده باشی اما نگران نباش! تو تنها نیستی. این حس در این سن و سال تقریبا طبیعی به نظر می‌رسد. در این مطلب راه‌هایی را بررسی می‌کنیم که کمک می‌کنند از مهمانی لذت ببری و حوصله‌ات سر نرود.

یک همراه خوب پیدا کن| اگر مهمانی برایت خسته‌کننده به نظر می‌رسد، شاید مشکل این باشد که هنوز فرد مناسبی را برای گپ زدن پیدا نکرده‌ای. دنبال کسی بگرد که علایق مشترکی با تو دارد و شروع به صحبت کن. حتی می‌توانی سراغ فردی بروی که مثل شما کمی حوصله‌اش سر رفته و با هم ماجراجویی کوچکی در مهمانی راه بیندازید!

بازی‌های گروهی پیشنهاد بده| اگر جو مهمانی کمی بی‌حال است، چرا خودت ابتکار عمل را به دست نگیری؟ پیشنهاد یک بازی مثل پانتومیم، اسم‌فامیل، جرئت یا حقیقت و حتی یک چالش سرگرم‌کننده می‌تواند همه را سرحال و فضا را عوض کند. بیشتر اوقات، بقیه هم منتظر یک نفر هستند که شروع کنن!

با افراد جدید آشنا شو| شاید در ابتدا سخت به نظر برسد، اما حرف زدن با افراد جدید می‌تواند هم تو را سرگرم کند و هم دوستان جدیدی برایت بسازد. سعی کن یک سوال ساده مثل «چه موسیقی‌ای گوش می‌دی؟» یا «بهترین فیلمی که امسال دیدی چی بود؟» بپرسی تا مکالمه را شروع کنی.

روی خوراکی‌ها تمرکز کن| میز خوراکی‌ها در مهمانی می‌تواند یکی از جذاب‌ترین بخش‌ها باشد! امتحان کردن طعم‌های جدید، صحبت درباره غذاها یا حتی کمک به میزبان در آماده‌سازی خوراکی‌ها می‌تواند تجربه‌ای جالب باشد.

موسیقی را دست کم نگیر| اگر مهمانی موسیقی دارد، با جمع همراه شو و اگر فضا ساکت و بی‌حال است خودت دست به کار شو. لازم نیست حتما آهنگ خاص و متفاوتی باشد، همین که فضا را تغییر دهد یا خاطره‌ای را برای بقیه یادآوری کند، حس و حال بهتری ایجاد می‌شود. اگر هم آهنگ‌ها برای جمع کسل‌کننده بودند، شاید بتوانی لیست پخش بهتری پیشنهاد بدهی.

گاهی اوقات، هیچ کدام از این راه‌ها جواب نمی‌دهد و اشکالی هم ندارد. اگر واقعا از مهمانی لذت نمی‌بری، نیازی نیست به خودت فشار بیاوری. می‌توانی با یک بهانه منطقی و یک خداحافظی محترمانه، زودتر از مهمانی خارج شوی و وقتت را جای دیگری بگذرانی که برایت جذاب‌تر است.

مهم‌ترین نکته این است که خودت باشی و کاری را انجام دهی که از آن لذت می‌بری.

مهمانی‌ها قرار است سرگرم‌کننده باشند، پس از آن‌ها به سبک خودت لذت ببر.

کارگاه

بریم کارت تبریک بسازیم!

اگر می‌خواهید برای عید نوروز هنر به خرج دهید و دوستان یا اعضای خانواده‌تان را خوشحال کنید، می‌توانید برای آن‌ها کارت تبریک بسازید. به هر حال قرار نیست که همیشه عیدی بگیرید و قسر در بروید. این کارت تبریک سه‌بعدی یکی از ایده‌های جالبی است که می‌توانید آن را پیاده کنید. دردسر زیادی ندارد و خروجی کار هم خیلی جذاب و دیدنی است. پس دست‌به کار شوید و وسایلی را که می‌گوییم آماده کنید تا با هم کارت تبریک بسازیم.

● چه چیزهایی لازم داریم؟

مقوا
چسب
قیچی
کاغذ رنگی
خط‌کش
مدادرنگی، ماژیک و پاک‌کن

● چطور بسازیم؟

برای ساخت یک کارت تبریک سه‌بعدی یا (برجسته) به کاغذهای رنگی با رنگ‌های روشن و زیبا نیاز دارید. برای صفحه اصلی کارت یک مستطیل در ابعاد دلخواه‌تان از مقوا برش بزنید و آن را از وسط روی هم تا کنید تا به دو قسمت تقسیم شود. قسمت روی کارت را برای سبد گل سه‌بعدی در نظر بگیرید و قسمت داخل مستطیل را به نوشتن متن تبریک اختصاص دهید. حالا وقت استفاده از کاغذهای رنگی است. همه چیز بستگی به ایده‌تان دارد.

پروانه| می‌توانید روی کاغذ رنگی با رنگ‌های مختلف پروانه‌هایی با اندازه‌های متفاوت بکشید. آن‌ها را ببرید و از وسط تا بزنید تا بال‌های پروانه برجسته شوند. بعد هم آن را به صورت یک دسته پروانه روی قسمت خارجی مقوای کارت تبریک بچسبانید.

گل| اگر می‌خواهید کارت تبریکی از گل داشته باشید رشته‌هایی با کاغذ رنگی به طول ۲۰ سانتی‌متر و عرض یک سانتی‌متر برش بزنید. برای وسط گل‌ها هم دایره‌های کوچکی برش بزنید. حالا رشته‌های رنگی را روی هم بیاورید و آن‌ها را دور تا دور دایره‌هایی که برش زدید، بچسبانید. گل‌های برجسته‌تان آماده چسباندن به کارت تبریک است.

دسته گل| دیدید وقتی از گل‌فروشی یک دسته گل می‌خرید دور گل‌ها یک کاغذ رنگی می‌پیچند؟ می‌توانید همین ایده را با اندازه خیلی کوچولو برای روی کارت تبریک اجرا کنید. به این شکل که برای گل‌هایی مانند گل عروس برای داخل دسته گل استفاده کنید. دور آن را با یک کاغذ رنگی زیبا بپیچید و بعد آن را روی کارت تبریک بچسبانید.

قلب| می‌توانید به سراغ عکس‌هایتان بروید. بهترین عکسی را که با دوست یا خانواده‌تان از سال گذشته دارید، انتخاب و با اندازه‌ای که دوست دارید چاپ کنید. آن را روی کارت تبریک بچسبانید و دور تا دور آن را با قلب‌های قرمزی که با کاغذ رنگی درست کردید، تزئین کنید. می‌توانید روی قلب‌ها حس خودرا بنویسید.

در نهایت بعضی قسمت‌های کاردستی ممکن است نیاز به اضافه کردن جزئیاتی با ماژیک یا مدادرنگی داشته باشد. برای متن داخل کارت هم هیچ چیز به اندازه یک شعر کوتاه یا حسی که درباره آن فرد دارید، نمی‌تواند او را خوشحال کند. حتما زیر آن تاریخ هم بزنید. به طور مثال: آخرین روز اسفند ۱۴۰۳، به وقت آخرین جمعه ۱۴۰۳ یا هر چیزی که فکر می‌کنید باحال‌تر است.

بدون شرح

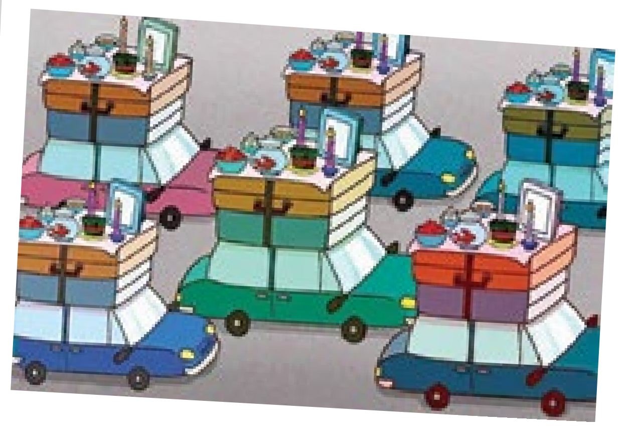

پیشنهاد

قصه شیرین گلشن راز

(تازه‌هایی از ادبیات کهن برای نوجوانان)
نویسنده: ناهید رضاعلی
انتشارات: پیدایش

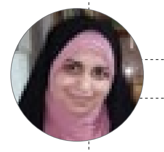

عفت زینلی | روزنامه‌نگار

«گلشن» نام باغچه کوچکی است در شمال غربی تبریز، در روستایی به نام شبستر که زادگاه و آرامگاه عالمی بزرگ، عارفی وارسته و شاعری دانا معروف به «شیخ محمود شبستری» است.

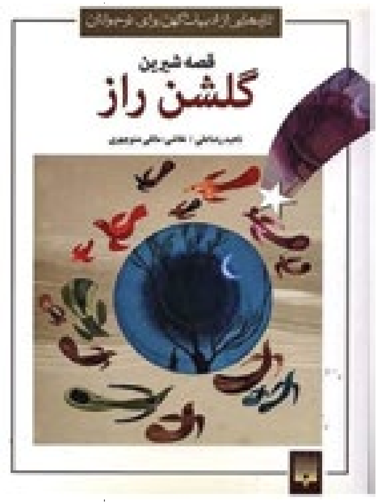

شبستری از عارفان و شاعران قرن هشتم بود که در ۳۴ سالگی درگذشت. او در کتاب گلشن راز بعضی از اصطلاحات عرفانی را با زبانی لطیف و ساده توضیح داده و گاهی برای شرح معانی عمیق و دقیق عرفانی از تمثیلات استفاده کرده است. شاید وقتی شبستری «گلشن راز» را می‌سرود، فکر نمی‌کرد این کتاب نه فقط در ایران، بلکه در جهان یکی از آثار ارزشمند ادبی و عرفانی محسوب شود. گلشن راز به زبان‌های مختلف ترجمه شده است.

کتاب «قصه شیرین گلشن راز» در قالب نمایش‌نامه‌ای در ۱۵ پرده، برای ۱۸ سوال و جواب نوشته شده است. شخصیت «جوان» به‌عنوان سوال‌کننده و شیخ که منظور شیخ محمود شبستری است به‌عنوان پاسخ‌دهنده به گفت‌وگوهایی می‌پردازند که در لابه‌لای آن محتوای کتاب «گلشن راز» ارائه می‌شود.

بگونگو

لطفاً برنامه سال تحویل رو به خیابانی ندین!

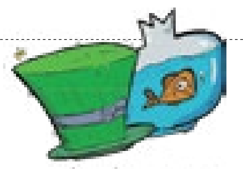

دانیال دایی داوودآبادی | طنزپرداز

جوانه، چرا وقتی می‌خوایم یه کلیپ با کلاس ضبط کنیم، جهان علیه اینترنت و صدا و نور متحد می‌شه؟
احتمالاً چون کائنات حس کرده قراره به مخترع دوربین‌های حرفه‌ای خیانت کنی پس بهت می‌گه: «یا وقت بذار فیلم‌برداری یاد بگیر و پول دوربین خوب بده، یا با خروس و موتور توی بک‌گراند کنار بیا.»

جوانه، چرا وقتی عید امسال نزدیکه ما هنوز باید نخود آجیل عید پارسال رو بخوریم؟
چون همه چیز تو این دنیا تاریخ انقضا داره، غیر از نخود باقی‌مونده از آجیل‌های عید که نه تموم میشه، نه منقضی. انگار مقاوم‌سازی شده برای سال‌های بعد!

جوانه چرا سر کلاس رفتن تو روزهای آخر اسفند این قدر برای معلم‌ها حیثیتی میشه؟
چون نمیخوان درس‌ها مثل نخود توی آجیل بمونه برای سال بعد!

جوانه، باورت نمیشه، یک دایی دارم که یه جوری عیدی میده انگار داره کلیه‌اش رو اهدا می‌کنه به ما.
نه باورم میشه، چون خودم تو این گرونی موقع عیدی دادن حس می‌کنم دارم مغزم رو اهدا می‌کنم به خواهرزاده‌ام.

جوانه، امسال هم اگه بابام بهم گفت «عیدی‌هات رو بده برات نگه می‌دارم»، بهش بدم؟
آره خیالت راحت، جاش تا آخر دنیا جوری امنه که دست خودت هم بهش نمی‌رسه. به این میگن بانک غیررسمی خانوادگی که هیچ وقت موجودی حسابت توش معلوم نمی‌شه.

جوانه، یک سوال مهم، واقعاً نمی‌شد امسال هم به جای پایتخت، نون خ پخش کنن؟
همین که جومونگ پخش نمیشه برو خدا رو شکر کن.

جوانه، مامان من وقتی می‌خوایم بریم سفر کل خونه رو جمع و جور می‌کنه، انگار وقتی ما نیستیم یکی قراره بیاد بازرسی از خونه.
نه بازرس نمیاد، مامانت با دزدها رودربایسی داره، نمی‌خواد وقتی اونا میان خونه بهم ریخته باشه.

جوانه، چرا وقتی می‌خوای اتاقت رو تمیز کنی، دونه دونه خاطره‌ها مثل فیلم اسلوموشن میاد جلوی چشمات و به خودت میای می‌بینی یک روز گذشت و هیچ کاری نکردی؟
چون انگار تو کمد و دراور، یه موزه مخفی داری! همون لحظه میری یک سفر در زمان و می‌گی: «گور بابای تمیزی، مهم خاطراته!»

جوانه من خیلی نگرانم به برنامه‌ریزی عیدم نرسم.
منم خیلی نگرانم مجری برنامه سال تحویل جواد خیابانی باشه.

کمیک استریپ

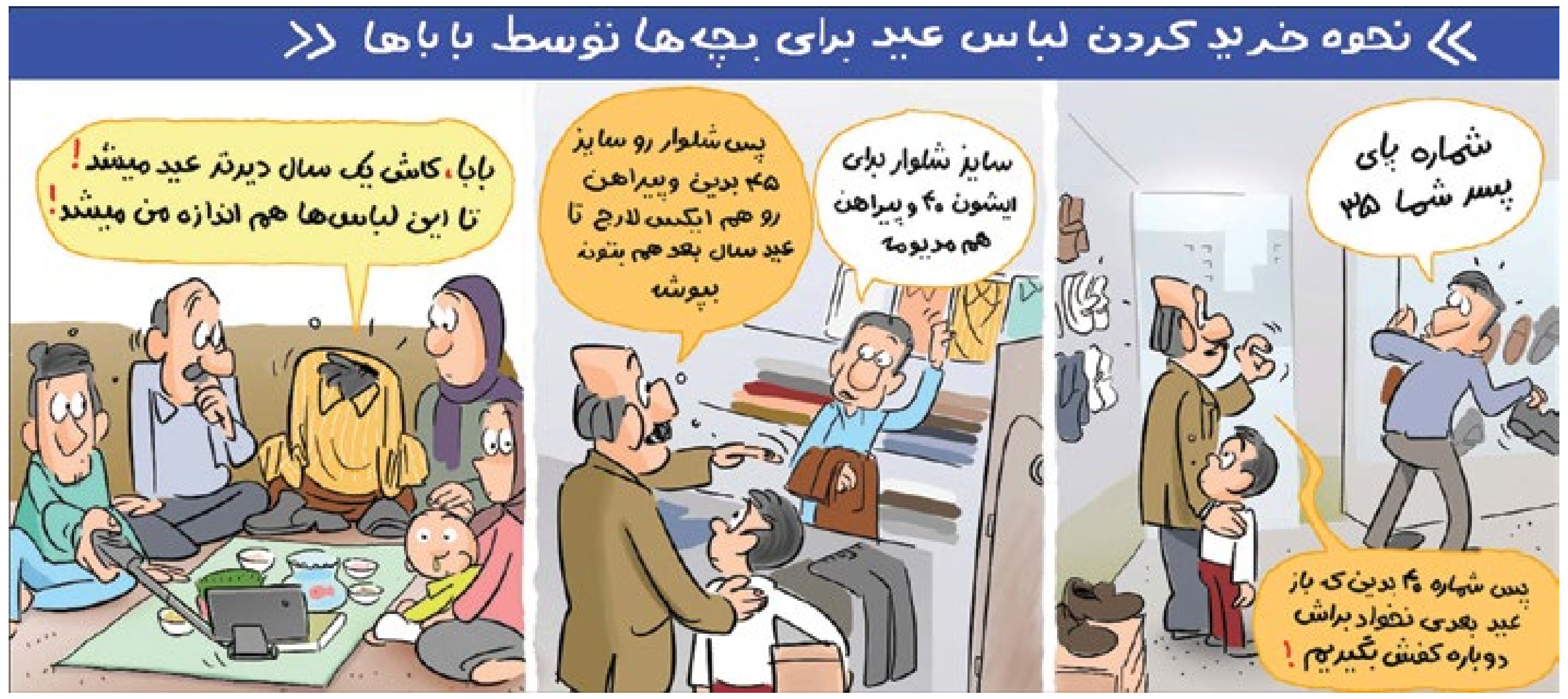

نحوه خرید کردن لباس عید برای بچه‌ها توسط باباها
شماره پای پسر شما ۳۵
پس شماره ۴۰ بدین که باز عید بعدی نخواد براش دوباره کفش بگیریم!
سایز شلوار برای ایشون ۴۰ و پیراهن هم مدیومه
پس شلوار رو سایز ۴۵ بدین و پیراهن رو هم ایکس لارج تا عید سال بعد هم بتونه بپوشه
بابا، کاش یک سال دیرتر عید میشد! تا این لباس‌ها هم اندازه من میشد!